

Mini-anker

BAM BAM botsinkje

ACTIVITEITENBUNDEL

Didactische bundel om
in de klas te werken rond het thema verkeersveiligheid

door Erik van Os, Elle van Lieshout en Anke Tacken
illustraties: Katrien Van Schuylenbergh
inhoudelijke begeleiding: Astrid Geudens

Voor de 2de en 3de kleuterklas

Beste leerkracht

Fijn dat je ook in jouw kleuterklas aandacht besteedt aan verkeerseducatie en zo meewerkt aan onze missie: de verkeersveiligheid verhogen.

Verkeer maakt deel uit van de directe omgeving van kleuters, of ze nu lopen, in de auto stappen of leren fietsen. En welk kind is niet gefascineerd door treinen, bussen of politieagenten? Dat maakt verkeer een dankbaar thema met diverse aanknopingspunten voor boeiende verkeerslesjes!

Met 'BAM BAM botsinkje' willen we kleuterleerkrachten ondersteunen om op een speelse manier rond het thema verkeer, en meer specifiek de dode hoek, te werken. We focussen hierbij op het gedrag van het kind: hoe moet een kleuter zich gedragen in de buurt van een groot voertuig?

Samen met Uitgeverij Zwijsen België hebben we bij het prentenboek lesmateriaal ontwikkeld, met onder meer deze activiteitenbundel met kopieerbladen, een animatiefilmpje, woordkaarten, een liedje en een ouderbrief.

Op www.verkeeropschool.be staat nog heel wat ander verkeerseducatief materiaal om mee aan de slag te gaan: lesfiches, het Loopfietsbrevet, infoflyers voor ouders ...

Ook vind je hier onze volledige leerlijn verkeer voor het basisonderwijs, die tegemoetkomt aan de leerplannen van de verschillende koepels.

Wij wensen je veel le(e)splezier!

De VSV

Informatie vooraf

Werken met het mini-anker 'BAM BAM botsinkje'

Werk je al met ankers van Dag Loeloe! of Dag Pompom!? Dan zal dit mini-anker voor jou heel herkenbaar zijn. Is de methode Dag Loeloe! of Dag Pompom! nieuw voor je? Dan kan je met dit mini-anker alvast proeven van de leuke materialen.

Dit mini-anker geeft je de kans om verkeersveiligheid bespreekbaar te maken in de klas. Misschien heb je een directe aanleiding om met dit pakket aan de slag te gaan, bijvoorbeeld de verkeersweek. Misschien kies je met de kinderen zelf voor het thema of zijn de kinderen erdoor geprikkeld door een eigen ervaring.

Om de ouders op de hoogte te brengen dat je rond verkeersveiligheid gaat werken, kan je de ouderbrief downloaden.

Materiaal

Bij dit mini-anker horen de volgende materialen:

- **Prentenboek** 'BAM BAM botsinkje', met het ankerverhaal, een preteachingplaat en de informatieve plaat 'Veilig of onveilig?'
- **Activiteitenbundel**
- **Woordkaarten (10)**
- **Liedje** 'Dag chauffeur!'
- **Animatiefilmpje** 'BAM BAM botsinkje'. Dat is de geanimeerde versie van het ankerverhaal 'BAM BAM botsinkje'.
- **Ouderbrief** met informatie en concrete tips voor de ouders. In deze brief wordt de inhoud van het mini-anker uitgelegd. Je kan deze brief zelf aanpassen.

Opbouw mini-anker

De activiteiten stimuleren de kinderen om na te denken over de vraag: 'Hoe ga je veilig op pad?'.

Tijdens de activiteit 'Op weg naar school' vertellen de kinderen over hoe zij naar school komen: te voet, met de fiets, met de auto, met de bus ... En wat zien ze onderweg als ze naar school komen? Samen komen jullie tot het besluit dat niet iedereen op dezelfde manier naar school komt en ook niet dezelfde route volgt.

Zelf heb je op weg naar de klas een bord ontdekt. Wat is dat voor een bord en waarom ligt het plots voor de schoolpoort? Met 'Een bord van Pompom' maak je de kinderen nieuwsgierig. Wat zou dit bord betekenen? Van wie is het?

Op het ritme van het liedje 'Dag chauffeur!' stappen de kinderen als voetgangers. Ze ervaren wat het is om snel of langzaam te stappen, met harde of zachte stappen. En zwaaien maar naar de chauffeur! Heeft hij je goed gezien? De kinderen spelen misschien wel eens botsinkje, net als Loeloe en Pompom. Samen verken je de cover van het prentenboek 'BAM BAM botsinkje'.

Door de vraag 'Ik ben wel heel erg benieuwd wie er gaat botsen. Zou het de ziekenwagen zijn?' worden de kinderen geprikkeld om aandachtig een eerste keer te luisteren naar het ankerverhaal. Pompom en Loeloe spelen bam, bam botsinkje. Pompom is de ziekenwagen en Loeloe de dokter. Ook oma speelt mee ... als grote, dikke bus! En Pompoentje is de voetganger. Oei, oei, Pompoentje stapt op de stoeprand en daar komt de bus aan. Dat is gevaarlijk! Na het spel is het hoog tijd om een frisse duik te nemen. Pompom, Loeloe en oma gaan samen op pad: ze fietsen naar het zwembad. Kijken zij wel goed uit in het verkeer? Bij het prentenboek ontdekken de kinderen van wie het bord is dat je op weg naar de klas bent tegengekomen. Het bord is van Pompom. Het is een 'Pas op!'-bord. Pompom maakt een bord voor oma zodat ze niet vergeet op te letten voor speelgoedautootjes die op de grond liggen.

Na deze verkennende activiteiten onderzoek je samen allerlei situaties die de kinderen kunnen tegenkomen in het verkeer. Eerst doe je dat met de informatieve plaat achter in het prentenboek. Oma gaat op pad met Loeloe en Pompom. Vanuit de bakfiets nemen Loeloe en Pompom foto's van dingen die ze tegenkomen. Wat vinden de kinderen ervan? Is dat wel veilig? Ze overleggen samen of de situatie op de foto veilig (Top!) of onveilig (Pas op!) is. Aan de hand van de betekenisvolle context, concrete materialen en ervaringen gaan de kinderen actief met de woordenschat van dit anker aan de slag.

Het ankerverhaal wordt een tweede keer voorgelezen. Niet alleen oma en Pompom vinden het top van de kinderen dat ze al zoveel weten over wat veilig of onveilig is. Ook jij bent erg onder de indruk! Je vraagt of de kinderen in het verhaal nog meer ontdekken over wat veilig is of hoe je iets veiliger kan maken. Na zoveel goede tips en ideeën van de kinderen is het tijd dat ze zelf ervaren hoe het is om op pad te gaan. Laten we een plan maken!

Eerst nog samen het plan doorspreken: *Hoe kunnen wij samen veilig op pad?*

En dan is het zover: samen verkennen jullie de buurt. Dat moet natuurlijk veilig gebeuren. Zorg dus voor voldoende

begeleiders, Laat de kinderen een fluohesje dragen en spreek af dat ze per twee naast elkaar wandelen aan de huizenkant. Geef ook mee dat spelen op de stoep of op de straat niet kan. Herkennen de kinderen veilige en onveilige situaties, net als Pompom en Loeloe? En waar kan je veilig spelen?

Misschien wel op dat pleintje? Neem foto's van de plekken die de kinderen tegenkomen en stel voor om ze naar oma, Pompom en Loeloe te sturen. Zij vinden het vast fijn om deze veilige speelplekken te bezoeken met hun bakfiets. Jawel hoor! Dat laat oma weten in de laatste activiteit. Ze heeft jou een berichtje teruggestuurd: ze heeft de foto's van de veilige speelplekken laten zien aan Pompom en Loeloe en die kunnen niet wachten om er te gaan spelen. Alleen, ze willen niet met de bakfiets, neen, ze willen er op hun eigen fiets naartoe! Oma vindt dat Pompom en Loeloe dan eerst moeten oefenen. Het is echt niet zo makkelijk om veilig op pad te gaan in het verkeer. Daarom heeft oma twee spelletjes bedacht zodat Loeloe en Pompom nog wat kunnen oefenen. Ook de kinderen vinden het vast fijn om nog wat te oefenen.

Ankerverhaal geanimeerde versie

Preteachingplaat

Informatieve plaat 'Veilig of onveilig?'

Hoekenwerk

In dit mini-anker schenken we aandacht aan het hoekenwerk. Het spel in de hoeken is immers een uitgelezen kans om meer ervaringen op te doen met wat de kinderen heeft geprikkeld in de activiteiten. Dankzij de vele impulsen vanuit de activiteiten, de extra spelprikkels in de hoeken en de spelbegeleiding worden de kinderen uitgedaagd in hun zone van naaste ontwikkeling. Ervaringsgericht werken en doelgericht werken gaan hierbij hand in hand. Je kan de volgende hoeken aan bod laten komen:

- atelier
- bouwhoek
- digihoek
- schatkisttafel

Woordenschat

Woordenlijst

De woordenlijst bevat woorden en begrippen die betekenisvol zijn voor dit mini-anker. Ze krijgen extra aandacht en komen herhaald en betekenisvol aan bod in de activiteiten zodat de kinderen er actief mee in aanraking komen en ze gaandeweg zelf kunnen gebruiken. Het gaat om de tien woordkaarten en een selectie uit de woorden van het prentenboek en de activiteiten. Verschillende woordsoorten, zoals zelfstandige naamwoorden, werkwoorden, bijvoeglijke naamwoorden en uitdrukkingen, komen aan bod. Ook rekentaal die gebruikt wordt in de activiteiten is hierbij opgenomen. De woorden van de woordenlijst zijn ingebed in de activiteiten van het mini-anker. Het is echter belangrijk om ze ook op andere momenten te herhalen, bijvoorbeeld in een spontaan gesprek of tijdens vaste routines zoals het begeleiden naar de speelplaats, het fruit eten, enzovoort. De kinderen moeten immers alle kansen krijgen om de woorden in verschillende contexten functioneel en betekenisvol tegen te komen en zelf te gebruiken.

Woordenschatactiviteiten

In de woordenschatactiviteit gaat extra aandacht uit naar het betekenis geven aan nieuwe woorden en het inoefenen en toepassen daarvan in nieuwe contexten. Je stimuleert de kinderen om woorden die betekenisvol aan de orde zijn geweest ook zelf actief te gebruiken. Het stapsgewijs opbouwen van je vragen ondersteunt de kinderen hierbij. In de activiteit 'Pas op! of Top!' gebeurt dat aan de hand van de informatieve plaat die je terugvindt in het prentenboek.

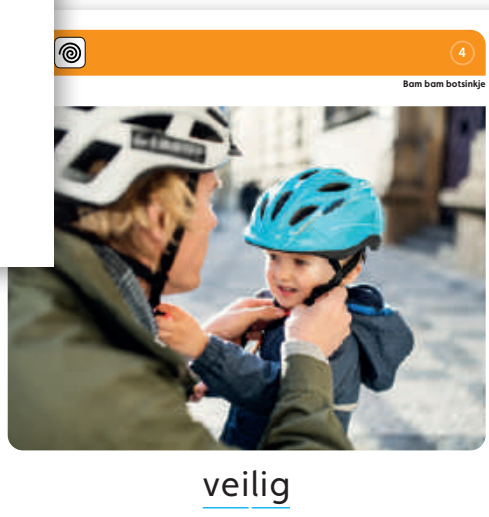
AN-kinderen

Van AN-kinderen kan je niet verwachten dat ze meteen een gesprek voeren. Begin daarom met eenvoudige aanwijs- en doe-opdrachten. Zo bouwen ze zelfvertrouwen op en spreken ze geleidelijk aan actief mee.

- In de woordenschatactiviteit 'Pas op! of Top!' ligt de focus niet op het labelen maar op het verruimen van het betekenisnetwerk rond woorden. Door de vragen zo op te bouwen dat kinderen meer en meer te weten komen over eigenschappen van een woord, maken ze een sterker woordspoor.
- Voor AN-kinderen is het belangrijk dat ze het woord ook in de moedertaal kunnen benoemen en je het in het Nederlands kan herhalen. Soms hebben kinderen al een goed woordspoor gemaakt in de moedertaal. Het linken van die ervaring aan het label in het Nederlands kan de woordenschat versterken en waardering uitspreken voor de moedertaal van het kind.

Extra woorden in activiteiten en het ankerverhaal

Naast de woordenlijst met woorden die betekenisvol zijn voor het mini-anker, zijn in elke activiteit woorden opgenomen die functioneel zijn voor de specifieke activiteit. In de woordenschatrubriek bij een activiteit komen dus woorden voor uit de woordenlijst én woorden die specifiek voor die activiteit relevant zijn, maar minder betekenisvol voor het gehele anker. Ook in het prentenboek zijn relevante woorden uitgelicht. Woordenschat is immers geen losstaand fenomeen. Woordenschatkennis komt tot stand dankzij vele rijke contexten. De verhalen en activiteiten dragen hieraan bij. Dankzij de indeling in niveaus (🌟, 🌙, 🌞) krijg je ook een inschatting van de moeilijkheidsgraad van de woorden. De weergave van de moeilijkheidsgraad betekent echter niet dat deze woorden slechts voor kinderen met een bepaalde aanpak relevant zijn. Integendeel, in de praktijk lopen de niveaus door elkaar. Belangrijk is dat kinderen woorden van alle niveaus aangeboden krijgen. We werken met drie aanpakken: 🌟 (intensiveren door meer instructie en herhaling), 🌙 (basis) en 🌞 (meer uitdaging). Voor kinderen met de steraanpak is het cruciaal dat ze ook vertrouwd raken met woorden van de zonselectie. En voor kinderen met de zoonpak blijft het ontdekken van de diepere betekenislaag bij woorden van de sterselectie een meerwaarde.

Woordenlijst mini-anker **BAM BAM** botsinkje

de auto
botsen
de bus
de driehoek
de fiets
gevaarlijk
hard - zacht
langzaam - snel
opletten
de pleister
rustig - druk
de sleutel
stappen
de step
stoppen
zwaaien

de botsing
het kruispunt
oversteken
het zebrapad
de ziekenwagen

de bestuurder
de chauffeur
onderweg
op pad gaan
veilig
onveilig
het verkeer
vertrekken

het fluohesje
gewond
de helm
op/afstappen
het verkeersbord
het verkeerslicht
het voertuig
de voetganger
de vrachtwagen

 = woordkaart

De volgende activiteiten geef je in de aangegeven volgorde:

VASTE VOLGORDE	HOOFDDOEL		SUBDOEL			
	SE	WO				
Op weg naar school	SE	WO	opening	10		
Stappen in de maat	KV	KV	muziek	12		
Rijden en stappen in het verkeer	T	T	preteaching ankerverhaal	14		
BAM BAM botsinkje	SE	T	voorlezen ankerverhaal	16		
Pas op! of Top!	T	WO	woordenschat	18		
Is dit wel veilig?	T	T	interactief voorlezen ankerverhaal	20		
Veilig op pad	WO	WO	ontdekken	22		
Eerst oefenen ...	M	M	buitenspel	24		

HOEKENWERK						
Pas op, hier ben ik!	KV		atelier	26		
Een weg op de mat	R		bouwhoek	26		
Nog een keer kijken	T		digihoek	27		
Een kijkje in het verkeer	T		schatkisttafel	27		

Op weg naar school

Voorbereiding Stop voorwerpen die te maken hebben met 'Zo ga ik naar school' in een tas: sportschoenen, een fietssleutel, een fluohesje, een fietshelm, een autosleutel, een busabonnement ... Print voor jezelf en per vier kinderen het kopieerblad 'Op weg naar school zag ik ...'. Teken in een leeg vakje de driehoek van Pompom. Print ook het kopieerblad 'Een bord van Pompom' en knip de driehoek uit.

MATERIAAL

- voorwerpen 'Zo ga ik naar school' (zie voorbereiding)
- tas
- potloden (een voor elk kind)
- 1, 6, 8, 9
- Op weg naar school zag ik ...
- Een bord van Pompom

WOORDENSCHAT

de auto

de bus

de fiets

de sleutel

het zebrapad

onderweg

het fluohesje

het verkeersbord

het voertuig

de voetganger

de vrachtwagen

Introductie Wek de nieuwsgierigheid van de kinderen door een fietssleutel naast de tas op tafel te leggen. Speel een situatie: *Ach, nu ligt mijn fietssleutel hier nog. Die moet ik eerst wegstoppen. Anders ben ik hem kwijt als ik weer naar huis fiets.* Gebruik de andere concrete materialen in de tas om na te gaan hoe je nog naar school kan komen. Bespreek de spullen en leg ze in de kring. Leg spullen die samen horen (bijvoorbeeld fietssleutel, fietshelm en fluohesje) bij elkaar. Vraag daarna aan de kinderen hoe zij vandaag naar school zijn gekomen. Zet hiervoor de coöperatieve werkvorm groepspraat: 'Sta op als ...' in. Wijs naar een voorwerp, bijvoorbeeld de sportschoenen. Vraag: *Wie is er vandaag te voet naar school gekomen? Sta op en ga maar bij de spullen staan die horen bij een voetganger.* Doe dit ook met de andere materialen. Ga bij de kinderen die opstaan kort na hoe ze het vinden om zo naar school te komen.

Wat voor sleutel zou dit zijn? Is die van een voertuig? Hoe moet je deze sleutel gebruiken?

Waarvoor dient deze kaart, denk je? Ga jij ook wel eens met de bus/tram/trein? Hoe gaat dat?

Is er iemand met een vliegtuig naar school gekomen? Wat zou je daarvan vinden?

Kern Nu de kinderen verkend hebben op welke manier ze naar school komen, ga je in op de route. Vertel eerst zelf over iets dat je opviel op weg naar school: *Toen ik vanochtend naar school reed op mijn fiets, zag ik een supermarkt. Wie heeft er op weg naar school ook een supermarkt gezien? Hoe komt het dat jij op weg naar school geen supermarkt ziet, maar ik wel?* Besluit dat je niet alleen op een verschillende manier naar school komt, maar dat je soms ook via een andere weg naar school komt. Ga met het kopieerblad 'Op weg naar school zag ik ...' na wat de kinderen zien op weg naar school. Zet de coöperatieve werkvorm groepspraat 'We doen het samen' in. Geef elk groepje van vier kinderen een exemplaar van het kopieerblad. De kinderen bespreken bij elk plaatje of ze dat tegenkomen op weg naar school. Als dat het geval is, zetten ze een kruisje in een van de vier vakjes. In een leeg vak kunnen de kinderen iets tekenen dat ze nog gezien hebben onderweg. Loop rond en observeer of de kinderen hun zegje durven te doen of hun kruisje durven te zetten.

Afsluiting De kinderen komen weer in de kring zitten. Vraag elk groepje om kort iets te vertellen. Wie heeft iets toegevoegd in een leeg vak op het kopieerblad? Vraag andere groepjes om hierop te reageren: *zagen zij dit onderweg ook?* Vertel dat je zelf ook iets hebt getekend in een vakje en laat jouw blad zien. *Dit bord kwam ik tegen op weg naar school. Het lag gewoon voor de schoolpoort? Is iemand op weg naar school ook zo een verkeersbord tegengekomen?* Houd het raadselachtig en ga er verder niet te veel op in. Dit bord komt straks terug in het prentenboek.

Is er iets dat iedereen van jullie groepje zag op weg naar school?

Zag iemand van jullie groepje nog iets anders bijzonders op weg naar school? Vertel er eens over.

DOELEN

SE

- ▶ sociaal gedrag en ontwikkeling van sociale vaardigheden ▶ samenwerken en samenspelen
- ▶ overlegt met andere kinderen over wat er te zien is op weg naar school.

WO

- ▶ ruimte ▶ ruimtelijke ordening
- ▶ vertelt over waar hij/zij woont en de dagelijkse weg naar school.

T

- ▶ spreken en luisteren ▶ deelnemen aan gesprekken
- ▶ verwoordt eigen ervaringen en gedachten en luistert naar die van anderen.

DIFFERENTIATIE

AN

Heeft een kind het moeilijk om te benoemen wat het onderweg ziet? Laat het dat dan aanwijzen op het kopieerblad 'Op weg naar school zag ik ...' én het benoemen in de thuistaal. Herhaal daarna zelf in het Nederlands: *Ah, jij hebt een verkeersbord gezien!* Stimuleer de andere kinderen in het groepje zonder AN-aanpak om duidelijk te benoemen wat er op de plaatjes te zien is.

4j

Zorg dat het bij alle kinderen bekend is wat er op de plaatjes staat van het kopieerblad 'Op weg naar school zag ik een ...'. Maak een paar kopieën en knip de plaatjes los. Deel de plaatjes uit en speel het spel 'Sta op als ...'. Benoem een voor een alle plaatjes. Wie het plaatje in zijn hand heeft, staat op en toont het.

5j

Moedig de kinderen aan om hun zegje te doen in het groepje. Stimuleer om een potlood door te geven in het groepje. Wie het potlood vastheeft, vertelt of hij/zij het voorwerp op het plaatje zag, zet een kruisje en geeft het potlood door aan de volgende.

4j 5j

Stimuleer de kinderen om na te denken over de conclusies die je kan trekken aan de hand van het ingevulde kopieerblad. Wat zien we allemaal op weg naar school? Wat ziet niemand? Hoe komt het dat iets door iedereen gezien wordt? (Komt het vaak voor? Is het heel groot en daardoor goed zichtbaar? Is het vlak bij de school?). Vraag deze kinderen om de woordvoerder te zijn van het groepje als de resultaten in de kring besproken worden.

DIFFERENTIATIE MATERIAAL

- blokjes (een voor elk kind)
- Voorbeeld ankerflap

Tips en verdieping

Kansen voor wetenschap en techniek

Maak een ankerflap met ruimte voor een titel en daaronder drie kolommen: (1) dit willen we erover weten, (2) dit weten we er al van, en (3) dit hebben we ontdekt. Je vindt een voorbeeld van zo'n ankerflap in de kopieerbundel.

Schrijf tijdens de kern de probleemstelling: *Hoe ga jij veilig op pad?* op een apart blad en hang dit op. Schrijf in de eerste kolom bijvoorbeeld de vraag: *Wat zien we op weg naar school?* Neem een ingevuld kopieerblad, of verklein meerdere kopieerbladen en plak deze in kolom 2. Schrijf tijdens de afsluiting een aantal conclusies in het derde vak. Of plak een plaatje van iets dat iedereen onderweg zag in het derde vak.

Kansen voor rekenen

Hebben de kinderen in de introductie opgemerkt wanneer de meeste kinderen opstonden? Hoe zou je dat kunnen onderzoeken? Stimuleer om oplossingen aan te reiken. Geef zelf het volgende idee mee: ieder kind krijgt een blokje. Dat blokje leggen de kinderen bij de spullen die passen bij hoe ze vandaag naar school kwamen. Daar maken die kinderen samen een toren. Bespreek aan de hand van de torens hoe de kinderen het vaakst naar school kwamen. Vraag eventueel een kind om hier het juiste getalsymbool bij te leggen of te schrijven.

Herhaal de opdracht op andere dagen gedurende de week en probeer zo verschillen te ontdekken. Komen er elke dag evenveel kinderen met de fiets naar school? Komen er op een regenachtige dag meer kinderen met de auto naar school?

Kansen voor media

Via Google Street View is het mogelijk om de buurt via het beeldscherm te verkennen. 'Loop' digitaal door de wijk en bekijk samen wat je tegenkomt. Herkennen de kinderen de straten, gebouwen en plekken op het scherm?

Coöperatieve werkvorm

Bij deze activiteit worden verschillende coöperatieve werkvormen ingezet:

- groepspraat 'Sta op als ...': de kinderen gaan bij het voorwerp staan dat hoort bij de manier waarop zij naar school zijn gekomen.
- groepspraat 'We doen het samen': de kinderen praten in groepjes van vier over wat ze tegenkomen op weg naar school.

Ouderbetrokkenheid

Geef een blanco exemplaar van het kopieerblad 'Op weg naar school zag ik ...' mee naar huis. Vraag de ouders om samen met hun kind te kijken naar de dingen op het kopieerblad die hun kind niet tegenkomt op weg naar school. Zien ze die wel tijdens een andere verplaatsing?

Stappen in de maat

Voorbereiding Voer deze activiteit uit in de speelzaal. Print de schatkistkaarten 'traag geluid', 'snel geluid', 'luid geluid' en 'stilte'. Beluister het lied 'Dag chauffeur!' en zorg dat je het refrein zonder muzikale begeleiding kan zingen.

Introductie Stimuleer de kinderen om te luisteren naar hoe ze snel of langzaam stappen door een situatie te spelen: *Vanochtend liep ik naar school, het was nog stil op straat. Ik liep heel snel en hoorde mijn voetstappen in een snel ritme op de stoep. Toen werd ik moe en ging langzamer lopen: dat klonk weer anders. Hoe klinkt het wanneer jullie stappen? Stap maar rond, en als ik in mijn handen klap, sta je stil.* Laat de muziekkaart 'traag geluid' zien en geef de opdracht om het tempo te vertragen. Laat hierna de muziekkaart 'snel geluid' zien en geef de opdracht het tempo te versnellen. Wissel de kaarten een aantal keren af, de kinderen reageren door hun tempo aan te passen. Vraag nu aan twee kinderen om bij jou te komen staan en doe ze een blinddoek om. *Luister naar het geluid van de stappende kinderen. Wat denk je: bewegen ze snel of traag?* Geef dezelfde opdrachten met de muziekkaarten 'luid geluid' en 'stilte' en laat twee kinderen luisteren of er 'hard' of 'zacht' gestapt wordt.

Hoe loop jij naar school? Langzaam of snel?

Hoe klinkt het als je snel/traag stapt? Laat eens horen.

Kern *Jullie kunnen stappen en muziek maken tegelijk! Dat klinkt mooi! Ik ben benieuwd of jullie er ook nog bij kunnen zingen. Ik ken een liedje waarbij het heel mooi klinkt als je op de maat stapt. Zing het refrein van het lied en vraag de kinderen om twee grote stappen te maken op het moment dat ze 'zwaai, zwaai' horen. Luister maar eens goed! Wat zing ik op het moment dat we stappen? Zwaai, zwaai! Wat zouden we kunnen doen met onze armen? Probeer dat eens terwijl we twee grote stappen zetten. Zing het refrein een aantal keren en voer de zwaai- en stapbeweging uit op het juiste moment. Start daarna de muziek en luister naar de eerste strofe. Stimuleer bij het refrein om mee te zingen en te bewegen. Breng variatie aan: verkleed enkele kinderen als voetganger met een fluohesje en geef een kind de rol van bestuurder door hem een kleine hoepel in de hand te geven. Vorm samen een kring. Tijdens de strofes 'rijdt' de bestuurder rustig door de kring. In het refrein stopt de bestuurder en zwaaien de voetgangers naar hem. In het tussenstukje steken de voetgangers over naar de andere kant van de kring en geven hun hesje daar aan een ander.*

Afsluiting *Dat hebben jullie goed gedaan, zeg! Jullie kunnen stappen in een ritme, zwaaien en zingen tegelijk! Stel voor om terug te lopen naar de klas. De kinderen gaan in een lange rij achter je staan. Luister goed naar het ritme dat mijn voeten maken. Loop achter mij aan in hetzelfde ritme. Stamp hard of juist zacht, loop snel of juist langzaam. Voor elke wisseling van tempo steek je je hand in de lucht en tel je af met 3-2-1. Dan stopt de groep en luisteren de kinderen naar het nieuwe ritme dat jij met je voeten stapt. Daag de groep uit om goed op dezelfde plek te blijven lopen en niet in te halen. Oefen een tijdje in de speelzaal en loop daarna met de hele groep in een lange rij, in hetzelfde ritme, terug naar de klas.*

Wat vind jij een leuk ritme om op te stappen?

Wat zou een goed ritme zijn om te stappen door de gangen?

Mag dat hard klinken of liever zacht? Waarom?

MATERIAAL

- geluidsapparatuur
- 2 of 3 fluohesjes
- kleine hoepel
- 2 blinddoeken
- 1, 5, 10
- liedje *Dag chauffeur!*
- Schatkistkaarten KV muziek

WOORDENSCHAT

hard - zacht

langzaam - snel

stappen

zwaaien

oversteken

de bestuurder

de chauffeur

het verkeer

het fluohesje

DOELEN

KV

- muzikale vorming ► muziek element tijd
- stapt in een langzaam of snel tempo.

KV

- muzikale vorming ► muziek element klank
- stapt met een hard en zacht volume.

KV

- muzikale vorming ► werkvorm muziek maken
- verklankt het lied 'Dag chauffeur!' met expressie.

DIFFERENTIATIE

► 4j

Laat de kinderen eerst goed luisteren naar het ritme dat je stapt voordat ze zelf meedoen. Wanneer iedereen meestapt, is het ritme minder duidelijk hoorbaar. Klap zelf mee om het goede ritme extra kracht bij te zetten.

► 5j

Vraag de kinderen om het refrein mee te zingen, maar verwacht dat niet van hen bij de strofes. Zing zelf wel actief mee bij de strofes en daag de kinderen uit na enkele keren het einde van een zin mee te zingen.

► 4j 5j

Daag de kinderen uit om ook ritmes te bedenken en deze met hun voeten te stappen. Hoor je een ritme dat ook uitvoerbaar is voor de rest van de groep? Laat het kind dat voordoen en de groep volgen.

Tips en verdieping

Kansen voor kunstzinnige vorming

Probeer eens uit hoe het lopen van ritmes klinkt op verschillende ondergronden: op tegels, zand, gras, een tafel, een ijzeren plaat. Probeer ook uit of het dragen van een bepaald schoeisel invloed heeft op het geluid: slippers, hakschoenen, gym schoenen, laarzen.

Kansen voor kunstzinnige vorming

Leer de kinderen enkele wandelliedjes zoals 'Het hondje van de bakker', 'Ik heb een tante uit Marokko en die komt' ...

Kleine kring zon-kinderen

In deze verdiepende activiteit laat je kinderen kennismaken met een combinatie van ritmes stappen en muzieknotatie. Bedenk met welk teken je een harde stap of een zachte stap kan noteren. Besluit ook samen

dat tekens die dicht bij elkaar staan, een snel ritme aangeven en tekens die verder uit elkaar staan juist een langzaam ritme weergeven. Bedenk samen eenvoudige ritmes en maak hier een muzieknotatie van.

Verwerking in de digihoek

De kinderen beluisteren het lied 'Dag chauffeur!' in de digihoek. Ze luisteren goed naar de tekst en proberen nog meer bewegingen te bedenken bij het lied.

Talensensibilisering

In het lied zwaaien de kinderen om aandacht te trekken. Dat doen we zelf ook vaak op straat. Wat zeg je er dan bij? Bijvoorbeeld: 'Hé', 'Joehoe!' of ...? Wat zou je in andere talen kunnen zeggen om de aandacht te trekken? Bijvoorbeeld in het Engels of het Spaans? Zijn er kinderen met een andere thuistaal? Klinkt het daar net hetzelfde of anders?

Rijden en stappen in het verkeer

Voorbereiding Verzamel speelgoedauto's, fietsjes, poppetjes en andere voertuigen en doe ze in een bakje. Heb je er te weinig? Print dan het kopieerblad 'Vervoersmiddelen' en vul het bakje aan. Print ook het kopieerblad 'Gebouwen', knip de plaatjes los en doe ze in een ander bakje.

Introductie Sla het prentenboek open bij de preteachingplaat. Vraag de kinderen te benoemen wat ze zien. De kinderen wijzen om de beurt iets aan. Stel voor om een spel te spelen: *Grabbel een voertuig of plaatje uit dit bakje en probeer het voertuig op de plaat te vinden.* Stimuleer de kinderen om te ontdekken waar de voertuigen op de plaat staan en bouw voort op hun reacties: *Heel goed, daar zie ik de bus. De bus rijdt hier bij ... Waar zou de bus heen rijden?*

Doe hetzelfde met de kaartjes 'Gebouwen' in het andere bakje. Vraag een kind om een plaatje uit het bakje te grabbelen en vervolgens op de preteachingplaat te zoeken naar hetzelfde gebouw. Stimuleer de kinderen het gebouw te benoemen. *Ja, dit is een supermarkt. Hier kan je eten kopen en ook andere boodschappen doen. Met wie ga jij wel eens naar de supermarkt? Hoe ga je daar naartoe?*

Wat heb je gegrabbed? Leg eens uit hoe je ziet dat het ... is?

Hebben jullie thuis ook een fiets/auto/motor? Hoeveel wielen heeft die? En welke kleur?

Kern Leg de preteachingplaat op tafel zodat hij een plattegrond wordt. Neem een poppetje en loop ermee over de plaat: *Kijk, ik ben een voetganger. Ik ga te voet op pad. Waar kan ik als voetganger veilig stappen? Hier op de stoep of op de weg?* Stel voor om het poppetje over de plaat naar school te laten lopen. Doe voor hoe je met het poppetje stapt en verwoord je handelingen. *Kan jij nog een andere route bedenken?* Geef een kind ook een poppetje en laat het stappen op de plaat. Benoem het wanneer je ziet dat de kinderen veilige keuzes maken: *Heel goed dat je oversteeft bij het zebrapad. Dat is een veilige plek voor een voetganger om over te steken. Zie jij het zebrapad ook? Ja, daar! Maar let op, want daar komt een groot voertuig. Wat is het? Ja, het is een bus.* Grabbel uit het bakje 'het zwembad' en bedenk routes die naar het zwembad leiden. *Ga jij ook wel eens naar het zwembad? Wat ga je daar doen? Hoe gaan jullie daar naartoe?* Grabbel zo steeds weer een nieuwe bestemming en laat de kinderen hier met de poppetjes naartoe gaan. Varieer door poppetjes af te wisselen met voertuigen. *En als we nu de auto nemen, moeten we dan ook via de stoep? Waar moet je dan rijden? Ja, dan rijden we op de weg.*

Afsluiting *Dat was leuk, zo stappen met de poppetjes!* Vertel dat je het vroeger heel fijn vond om met autootjes te spelen. Vinden de kinderen dat ook? Geef elk kind een autootje. *We gaan allemaal tegelijk over de plaat rijden. Let wel goed op, want we moeten veilig rijden. De auto's mogen niet botsen!* Maak dan de link naar het prentenboek. *Pompom en Loeloe spelen ook met autootjes. Kijk, dit zijn ze.* Wijs Pompom, Loeloe en Pompoentje aan. *Hoe spelen zij met de auto's, denk je?* Kondig aan dat je het verhaal een volgende keer voorleest.

Pompom en Loeloe spelen botsing met de autootjes. Heb je dat ook wel eens gedaan? Hoe dan?

MATERIAAL

- 2 bakjes
- poppetjes
- speelgoedvoertuigen
- 3, 4, 7, 8 en 9
- Vervoersmiddelen
- Gebouwen
- Preteachingplaat
- prentenboek BAM BAM botsinkje

WOORDENSCHAT

4j

botsen

de bus

de step

4j

de botsing

oversteken

het zebrapad

4j

op pad gaan

veilig - onveilig

5j

de vrachtwagen

het verkeerslicht

de voetganger

het voertuig

DOELEN

T

- ▶ woordenschat ▶ uitbreiden van de woordenschat en het verbaalbegrip
- ▶ achterhaalt de betekenis van de woorden rond 'vervoer en verkeer' aan de hand van de preteachingplaat en concreet materiaal.

T

- ▶ spreken en luisteren ▶ deelnemen aan gesprekken
- ▶ durft vrijuit te spreken in een groepje, luistert naar en reageert op anderen.

WO

- ▶ burgerschapsvorming ▶ verkeer
- ▶ benoemt verkeer uit de directe omgeving.

DIFFERENTIATIE

AN

Begeleid het kind door zelf ook een poppetje te nemen en zo met twee poppetjes samen de route te wandelen. In spelvorm kan jouw poppetje het kind met zijn poppetje helpen door observaties te verwoorden en door vragen te stellen: *Zullen we op de stoep gaan of op de weg? Ik zie een supermarkt, daar doe ik wel eens boodschappen. Wat lijkt jou de beste route? Gaan we hier de hoek om of nog rechtdoor?*

Tips en verdieping

Kleine kring

Besteed met de AN-kinderen aandacht aan de namen van de vervoersmiddelen. Zorg voor zoveel mogelijk verschillende speelgoedautootjes, vrachtautootjes, bussen en fietsjes. Plak de verschillende plaatjes van het kopieerblad 'Vervoersmiddelen' op een aantal bakjes. Daag de kinderen uit om het speelgoed te classificeren in de juiste bakjes en maak hier een spelletje van. Benoem elke keer hoe het vervoersmiddel heet en stimuleer de kinderen om dat ook te doen. Het spel kan een plek krijgen in de bouwhoek, waar de kinderen dan bij het opruimen de vervoersmiddelen opruimen in het juiste bakje.

Kansen voor rekenen

De kinderen tellen op de plaat hoeveel ze van iets zien. Bijvoorbeeld: *Hoeveel verkeerslichten zie je? Hoe vaak zie je een zebraad? Ook kan je de aandacht vestigen op de verschillende vormen van de verkeersborden. Welke vorm heeft dit verkeersbord?*

Ouderbetrokkenheid

Geef een kopie van de preteachingplaat mee naar huis om er thuis samen mee te spelen met eigen

speelgoedpoppetjes en -voertuigen. Geef de suggestie dat het kind een plek benoemt en de ouders erheen stappen of rijden en dat ze daarna de rollen omdraaien. Voor kinderen die thuis met hun ouders een andere taal spreken, is het belangrijk om het spel in de moedertaal te spelen. Zo bouwen ze hun woordenschat verder uit en wordt de spelervaring verrijkt en gelinkt aan de ervaring in de klas.

Verwerking op de schatkisttafel

De kinderen gaan aan de slag met de poppetjes en de speelgoedautootjes op de preteachingplaat.

Talensensibilisering

Vraag de kinderen naar het woord 'auto' of 'fiets' in hun moedertaal. *Welk geluid maak jij als je een auto na wil doen? Klinkt dat bij iedereen hetzelfde? En hoe klinkt het als je toetert in de auto?*

Reflectie

Heb je een goed beeld van de woorden die nog moeilijk zijn voor de kinderen uit de preteachinggroep? Hoe ga je deze woorden extra aandacht geven?

BAM BAM botsinkje

Voorbereiding Leg twee speelgoedautootjes klaar. Stop het bord van Pompom uit de activiteit 'Op weg naar school' achter in het prentenboek. Zorg dat de kinderen het niet zien.

Introductie Ga met twee speelgoedautootjes in de kring zitten en rijd er fanatiek mee over de grond. *Vroem vroem... Opzij, opzij. Vroem vroem... Hier de bocht om. Bam! Bam! O, neen, een botsing!* Ga helemaal op in het spel en word je daarna weer bewust van de kinderen om je heen. Pak het prentenboek erbij. *O, sorry! Ik was zo leuk aan het spelen, net als Pompom en Loeloe in dit boek.* Bekijk samen met de kinderen de voorkant van het prentenboek en lees de titel voor. Geef ruimte aan de kinderen van de preteachingactiviteit om de personages aan te wijzen en te benoemen. Laat de kinderen dan naar Pompoentje wijzen. Laat de kinderen voorspellen wat er in het verhaal gebeurt en maak ze er nieuwsgierig naar.

Het boek heet 'BAM BAM botsinkje'. Waar zou het verhaal dan over kunnen gaan?

Waarom denk je dat?

Heb jij wel eens een botsing gehad? Waar ben je tegenaan gebotst?

Kern Ik ben wel heel erg benieuwd geworden wie er gaat botsen? Zou het de ziekenwagen zijn? Laten we het boek lezen. Lees het prentenboek met zo min mogelijk onderbrekingen voor. Leg het accent vooral op het genieten van het verhaal. Hou na het voorlezen een gesprek. Stel vragen die gericht zijn op het verbinden van het verhaal aan de beleavingswereld van de kinderen:

Pagina 2-3: *Speel jij thuis ook wel eens met autootjes? Met wie speel je dan samen?*

Pagina 6-7: *Pompom roept naar Pompoentje dat hij uit moet kijken. Zegt mama of papa dat ook wel eens tegen jou? Wat ben je dan aan het doen?*

Pagina 10-11: *Loeloe plakt een pleister op het hoedje van Pompoentje. Gelukkig voelt Pompoentje zich snel weer beter. Krijg jij ook wel eens pleister? Waarom? Helpt dat?*

Pagina 12-13: *Pompom en Loeloe gaan met de fiets naar zwembles. Volg jij ook zwembles? Hoe ga je daar heen? Wat trek je aan als je met de fiets gaat?*

Pagina 18-19: *Pompom en Loeloe zwaaien naar de bestuurder zodat ze zeker zijn dat hij hen ziet. Zwaai jij soms ook naar een chauffeur? En wat gebeurt er dan? (Zwaait hij terug? Toetert hij?)*

Pagina 20-21: *Oma struikelt over de ziekenwagen van Pompom. Is er bij jou thuis ook wel eens iemand gestruikeld over een speelgoedauto? Hoe ging dat?*

Afsluiting Zorg dat na het voorlezen het bord van Pompom uit het boek valt. *Daar heb je dat verkeersbord weer! Weet je nog dat ik dat verkeersbord zag hier bij school? Waar heb je dat bord nog gezien?*

Stimuleer de kinderen om de link te leggen tussen het bord van Pompom en de illustratie in het boek: *Inderdaad! Dit verkeersbord staat ook in het boek. Pompom maakt een bord voor oma zodat ze niet vergeet om op te letten of er nog speelgoedautootjes op de grond liggen.* Neem de woordkaart 'het verkeersbord' erbij en leg uit: *Dit verkeersbord is een 'Pas op!'-bord. Een bord in de vorm van een driehoek met een rode rand betekent: pas op!*

Zie je op deze kaart ook verkeersborden met een andere vorm/kleur?

Hebben wij ook plekken in de klas waar we moeten opletten?

Wat voor een bord zouden we daarvoor kunnen maken? Hoe zou dat eruitzien?

MATERIAAL

- 2 speelgoedautootjes
- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10
- Een bord van Pompom
- prentenboek BAM BAM botsinkje

WOORDENSCHAT

4j

de driehoek
gevaarlijk
opletten
zwaaien

4j

5j

het zebrapad
de botsing
oversteken
de ziekenwagen

4j

5j

de bestuurder
de chauffeur
veilig - onveilig
het verkeer

5j

de helm
de vrachtwagen
het verkeersbord
het verkeerslicht
het fluohesje

DOELEN

SE

- ▶ zelfbeeld en persoonlijke ontwikkeling ▶ gevoelens en emoties
- ▶ leeft zich in en herkent de gevoelens van de personages in het verhaal 'BAM BAM botsinkje'.

T

- ▶ spreken en luisteren ▶ luistervaardigheid en begrijpend luisteren
- ▶ luistert geconcentreerd naar het ankerverhaal.

T

- ▶ verhaaloriëntatie en verhaalbegrip ▶ verhaalbegrip
- ▶ doet een voorspelling over de inhoud van het verhaal met behulp van de voorkant van het boek.

DIFFERENTIATIE

AN

Let tijdens het voorlezen op woorden met het 'doe voor'-, 'wijs aan'- en 'laat zien'-symbool. Beeld deze woorden tijdens het voorlezen uit of wijs aan waar het woord op de plaat te zien is.

▶ 4j 5j

Leg de nadruk op de mimiek van de personages en besteed zo aandacht aan de emoties in het verhaal. Bijvoorbeeld als Pompom Pompoentje waarschuwt dat de dikke bus eraan komt. Of als oma uitglijdt over een speelgoedautootje.

▶ 4j 5j

Stimuleer de kinderen om goed naar de platen te kijken en stel vragen die gericht zijn op het inleven in de personages, zoals: *De dikke bus rijdt over het hoedje van Pompoentje. Pompom en Loeloe roepen: 'Bam bam botsinkje!' Wat vinden ze ervan dat Pompoentje een botsing kreeg met de dikke bus?*

Tips en verdieping

Kansen voor wereldoriëntatie

In deze activiteit denken de kinderen na over een driehoekig verkeersbord met rode rand: een 'Pas op!'-bord. Wil je op speelse wijze dieper ingaan op de verschillende verkeersborden, ga dan aan de slag met de lesfiche 'Preborden' van de VSV. Hierin leren ze om meer grip te krijgen op de betekenis van verschillende verkeersborden. Je kan deze lesfiche downloaden op www.verkeersschool.be. De kinderen maken kennis met 'Pas op!'-borden, 'Ik moet hier'-borden, 'Ik mag hier niet'-borden en 'Kijk, hier is'-borden en bedenken toepassingen voor deze borden in het klaslokaal. De kinderen worden spelenderwijs voorbereid op de introductie van echte verkeersborden.

Verwerking in het atelier

De kinderen maken een eigen 'Pas op!'-bord dat ze later op hun (loop)fiets of op hun fluohesje kunnen bevestigen. Zo tonen ze duidelijk: 'Pas op, hier ben ik!'

Verwerking in de digihoek

De kinderen bekijken de geanimeerde versie van het ankerverhaal in de digihoek.

Talensensibilisering

Bam bam, boem boem, poef poef ... Vraag de kinderen hoe zij het laten klinken als er iets botst. Geef het kind de twee speelgoedautootjes en laat het de botsing naspelen en het geluid verklanken.

Pas op! of Top!

Voorbereiding Print eenmaal het kopieerblad 'Picto's Pas op! en Top!' en 'Foto's Veilig of onveilig?'. Print per vier leerlingen het kopieerblad 'Pas op! of Top!'. Zoek de informatie plaat achter in het prentenboek.

Introductie Toon op de informatieve plaat de illustratie van Pompom, Loeloe en oma in de bakfiets: *Pompom en Loeloe zijn met oma op stap geweest. Kijk maar eens met wat voor een leuk voertuig. Onderweg hebben ze heel wat dingen gezien in het verkeer. Ze zijn benieuwd hoe jullie hierover denken, want het leek soms best gevaarlijk. Daarom hebben ze foto's gemaakt. Zo kunnen wij samen onderzoeken of het wel veilig is.*

Hebben de kinderen een idee wat veilig en onveilig betekent? Maak gebruik van de woordkaart 'veilig' om meer betekenis te geven aan dit begrip.

Vorm groepjes van vier en zet de coöperatieve werkvorm groepspraat 'Ik denk ..., wat denk jij?' in. Geef elk groepje het kopieerblad 'Pas op! of Top!' en een potlood. De kinderen overleggen samen of de foto een situatie toont die veilig of onveilig is en kruisen hierbij 'Pas op!' of 'Top!' aan. Stimuleer de kinderen aan de anderen te vertellen waarom ze 'Pas op!' of 'Top!' aankruisen. Het gesprek is belangrijker dan het vinden van het juiste antwoord.

Wat denk jij? Denk jij ook dat het veilig is wat er op de foto staat? Waarom denk je dat?

Wat hebben jullie afgesproken over het zetten van kruisjes?

Kern *Oma wil ons ook iets vertellen bij de foto's die Pompom en Loeloe hebben gemaakt. Dat helpt ons vast om te onderzoeken of er op de foto's iets staat dat veilig of onveilig is.* Bekijk samen de informatieve plaat. Begin met de foto in de linkerbovenhoek en lees de tekst. Bekijk daarna samen de eerste foto. Lees de tekst voor bij de foto van het meisje dat over de stoeprand loopt.

Leg twee hoepels in de kring en leg bij elke hoepel een pictogram 'Pas op!' of 'Top!'.

Neem de foto van het meisje op de stoeprand: *Is dit veilig? Let je zo goed op in het verkeer? In welke hoepel hoort deze foto thuis? Waarom denk je dat?*

Bespreek op deze manier alle foto's. Maak gebruik van passende woordkaarten om een concreet begrip op de foto's te illustreren.

Sommige foto's roepen wellicht discussie op. Stimuleer deze discussies en bedenk samen een oplossing door bijvoorbeeld een extra foto erbij te nemen en deze in beide hoepels te plaatsen of door de hoepels een stukje over elkaar te schuiven zodat er een doorsnede ontstaat.

Afsluiting Bekijk de twee hoepels. Vestig de aandacht op de foto's die bij 'Pas op!' liggen. *Op deze foto's zien we iets dat onveilig is. Kan je iets bedenken zodat het wel veilig wordt? Oma, Loeloe en Pompom vinden het vast heel fijn om onze oplossingen te horen.* Bespreek elke foto en schrijf de tips van de kinderen op een post-it. Plak de post-its bij de foto in de hoepel. *Dat hebben wij goed gedaan! Oma en Pompom zullen wel heel benieuwd zijn naar onze ideeën. Ik maak een foto van de hoepels en die zal ik naar oma sturen.*

Kan jij een oplossing bedenken: hoe zou jij ervoor zorgen dat je veilig kan oversteken?

MATERIAAL

- digitale camera
- 2 hoepels
- post-its
- potlood (een per groepje van vier)
- prentenboek *BAM BAM botsinkje*
- 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10
- *Picto's Pas op! en Top!*
- *Pas op! of Top!*
- *Foto's Veilig of onveilig?*

WOORDENSCHAT

4j

de driehoek

opletten

stoppen

zwaaien

4j

het kruispunt

oversteken

het zebrapad

4j

veilig - onveilig

het verkeer

5j

het verkeersbord

Het verkeerslicht

DOELEN

T

- woordenschat ▸ uitbreiden van de woordenschat en het verbaal begrip
- achterhaalt de betekenis van woorden rond 'veilig' en 'onveilig' door middel van een informatieve plaat.

WO

- burgerschapsvorming ▸ verkeer
- verwoordt waarom een plek veilig is om te spelen of niet.

T

- spreken en luisteren ▸ vertellen en presenteren
- vertelt waarom er bepaalde keuzes gemaakt zijn bij het classificeren van situaties als veilig of onveilig.

DIFFERENTIATIE

AN

Wanneer kinderen bepaalde woorden niet kennen in het Nederlands, maar wel in hun thuistaal, laat ze dan wat ze zien op de foto's in hun thuistaal benoemen. Benoem zelf wat er te zien is op de foto's in het Nederlands en stel hier telkens vragen bij die het kind kan beantwoorden ondanks beperkte taalkennis. Vaak is het begrip wel bekend, maar niet het label ervoor. Dan is het belangrijk om ook voor deze kinderen het betekenisnetwerk uit te breiden. Het gaat er dus niet om dat kinderen het woord juist benoemen, maar dat het meer betekenis krijgt voor hen.

4j 5j

Zet deze kinderen tijdens de werkvorm groepspraat bij meer taalvaardige kinderen, of neem zelf deel aan het gesprek met deze kinderen. Vat telkens samen wat de kinderen hebben verteld.

4j 5j

Stel vragen die het denkproces en het woordgebruik bevorderen, bijvoorbeeld: *Waarom is er soms wel een knopje bij een verkeerslicht en waarom soms niet?*

Tips en verdieping

Kleine kring

Preteaching: speel met de AN-kinderen op de bouwmat in de bouwhoek. Creëer hier een aantal veilige en onveilige situaties met speelgoedautootjes en poppetjes. Benoem zoveel mogelijk woorden van de plaat in deze spelsituatie.

Kansen voor wetenschap en techniek

Ga verder met de ankerflap die gemaakt is tijdens de activiteit 'Op weg naar school'. Schrijf in de eerste kolom de vraag: wat is veilig en onveilig in het verkeer? Plak in de tweede kolom de foto van de twee hoepels met de foto's. In de derde kolom kan je enkele conclusies noteren: *om veilig te kunnen oversteken moet je stoppen bij de stoeprand, vaak naar links en rechts kijken, pas oversteken als er niets aankomt, niet treuzelen. Of: de stoep is geen veilige plek om te spelen.*

Kansen voor taal

Ga dieper in op de begrippen 'veilig' en 'onveilig'. Leg een aantal situaties voor en vraag of die veilig of onveilig zijn. Neem een flap en teken hierop twee kolommen. Vraag de kinderen om voorbeelden te noemen en teken of schrijf deze op de flap.

Coöperatieve werkvorm

Bij deze activiteit wordt de coöperatieve werkvorm 'Ik denk ..., wat denk jij?' ingezet. De kinderen kijken in een

groepje naar verschillende foto's. Ze praten samen over de verschillende situaties: is dat veilig of onveilig? Als de foto iets laat zien dat veilig is, kruisen ze op het kopieerblad 'Top!' aan, bij iets onveiligs 'Pas op!'.

Feedback

Vraag de kinderen waarom ze vinden dat een bepaalde foto beter in de ene hoepel past dan in de andere. Stimuleer ze om hun keuze te motiveren. Vraag door als ze een keuze maken die op het eerste gezicht niet voor de hand ligt. Laat ze zelf ontdekken door ze te bevragen en te laten redeneren dat de foto beter in de andere hoepel past. Dankzij deze interactie komen meer betekenisaspecten van de woorden aan de orde en het doordenken doet de woorden beter beklijven.

Verwerking in de bouwhoek

Stimuleer de kinderen de begrippen 'veilig', 'onveilig', 'top' of 'pas op' ook te gebruiken bij hun spel in de bouwhoek. Speel mee en vraag ze na te denken over de verkeerssituaties die ze hebben gecreëerd.

Verwerking aan de schatkisttafel

Leg de foto's en de hoepels op de schatkisttafel. De kinderen spelen het spel nog eens. Stimuleer ze om hardop te overleggen en te beargumenteren waarom een foto in die hoepel thuishoort.

Is dit wel veilig?

Voorbereiding Tik op je smartphone de volgende tekst: *Lieve kinderen, wat weten jullie al veel over wat veilig is in het verkeer en wat niet. En wat een goede oplossingen hebben jullie gevonden. Ik vind dat echt top! Groetjes, oma.* Print per vier kinderen het kopieerblad 'Picto's Pas op! en Top!'. Print de foto van de twee hoepels met veilige en onveilige situaties van de activiteit 'Pas op! of Top!' op groot formaat.

Introductie Neem de foto van de twee hoepels met veilige en onveilige situaties erbij. Neem je smartphone en vertel dat oma je een berichtje heeft gestuurd. Lees het voor.

Is oma onder de indruk van ons werk? Hoe weet je dat?

Wat vond jij een goed bedachte oplossing om iets veiliger te maken?

Kern *Niet alleen oma, Loeloe en Pompom vinden het top dat jullie al zoveel weten over wat veilig of onveilig is. Ik ben ook erg onder de indruk!* Neem het prentenboek erbij. *Ik ben benieuwd of jullie nog meer ontdekken van wat veilig is of hoe je iets veiliger kan maken.* Laat de kinderen eerst even terugdenken aan het verhaal. *Wat weten jullie nog van het verhaal?* Zet hierbij de vraagkaarten in.

Geef elk groepje de picto's 'Pas op!' en 'Top!'. Lees het verhaal voor en onderbreek het voorlezen om de situaties samen te bespreken. Bouw je vragen op door eerst na te gaan welk pictogram het best past: *Wat zie je hier? Is dat veilig of onveilig? Zeg je 'Top!' of 'Pas op!'?* Denk eerst goed samen na. Geef de kinderen de ruimte om te overleggen welk pictogram ze kiezen en waarom. Het gesprek onderling staat hier centraal.

Pagina 6-7: *Waar zou Pompoentje moeten lopen zodat het wel veilig is?*

Pagina 10-11: *Waarom zag oma, als grote dikke bus, Pompoentje niet? Wat had Pompoentje kunnen doen zodat hij haar wel zag?*

Pagina 14-15: *Waar kunnen Pompom en Loeloe lopen zodat het veilig is?*

Pagina 18-19: *Wat kunnen Pompom en Loeloe het best doen bij het oversteken?*

Pagina 20-21: *Wat had Pompom kunnen doen om ervoor te zorgen dat oma niet zou struikelen?*

Afsluiting *Oei, goed opletten dus! Gelukkig hebben jullie veilige oplossingen bedacht. Zijn er in onze buurt ook plekken die niet zo veilig zijn om te lopen en waar we goed moeten opletten? Of waar het juist heel erg veilig is?* Laat de kinderen reageren. Stel voor om binnenkort een wandeling te maken in de buurt.

Wat hebben we nodig om veilig op pad te kunnen gaan in onze buurt? Zet de coöperatieve werkvorm groepspraat 'We maken een plan' in. Maak groepjes van vier kinderen en laat ze aan de hand van enkele vragen nadenken over wat er nodig is om veilig op pad te kunnen gaan. Noteer of teken de antwoorden van de groepjes op een flap en maak zo samen een plan om op pad te kunnen.

Wat trekken we het best aan als we in het verkeer komen? Wat is er zo bijzonder aan een fluohesje?

Waar stappen we het best op de stoep? (aan de huizenkant)

Mag een tweetal een ander inhalen? Waarom niet?

Wat kan je doen om ervoor te zorgen dat je als tweetal goed naast elkaar blijft lopen? (geef elkaar een hand)

Hebben we hulp nodig? Wie zouden we kunnen vragen?

Waarom mogen we niet spelen op de stoep?

MATERIAAL

- smartphone
- foto van de hoepels met veilige en onveilige situaties van de activiteit 'Pas op! of Top!'
- flap met stift
- 2, 3, 4
- Schatkistkaarten T Vraagkaarten
- Picto's Pas op! en Top!

WOORDENSCHAT

botsen

de fiets

gevaarlijk

opletten

de pleister

de botsing

oversteken

het zebrapad

de bestuurder

de chauffeur

op pad gaan

veilig - onveilig

de helm

de vrachtwagen

gewond

DOELEN

T

- ▶ verhaaloriëntatie en verhaalbegrip ▶ verhaalbegrip
- ▶ vertelt het ankerverhaal 'BAM BAM botsinkje' in eigen woorden en beantwoordt wie-wat-waar-vragen.

T

- ▶ spreken en luisteren ▶ luistervaardigheid en begrijpend luisteren
- ▶ luistert geconcentreerd naar het verhaal en denkt mee of situaties veilig of onveilig zijn.

WT

- ▶ vaardigheden en denkwijzen ▶ plan maken
- ▶ denkt na over wat er nodig is om veilig op pad te gaan door de buurt.

DIFFERENTIATIE

AN

Lees het verhaal langzamer voor en beeld situaties en gebeurtenissen uit. Gebruik daarbij intonatie, gebaren en mimiek. Wijs op het juiste moment op de platen iets aan. Let daarbij op de 'doe voor'- of 'wijs aan'-symbolen in de kantlijn. Betrek de kinderen bij het verhaal door eenvoudige aanwijsvragen. *Waar zie je de ziekenwagen? Wijs maar aan.*

Laat voor het voorlezen de vraagkaarten zien, maar stel deze vragen pas in het nagesprek.

Stimuleer de kinderen om op een plaat meerdere onveilige dingen te ontdekken en te benoemen, bijvoorbeeld op pagina 14-15.

Stimuleer de kinderen om te beargumenteren waarom ze een situatie veilig of onveilig vinden. Is iedereen het in het groepje met elkaar eens? Probeer de kinderen te overtuigen om tot een gezamenlijk antwoord te komen.

Tips en verdieping

Kansen voor taal

Geef de groepjes tijdens de afsluiting een vel papier waarop ze tekenen en 'schrijven' (krabbelen) wat er op de flap met het plan moet komen. Zo ervaren ze dat je wat je zegt kan bewaren door het te tekenen of op te 'schrijven'.

Kansen voor wetenschap en techniek

Ga verder met de ankerflap die gemaakt is tijdens de activiteit 'Op weg naar school'. Schrijf in de eerste kolom de vraag: 'Wat hebben we nodig om veilig een wandeling te kunnen maken in onze buurt?' Plak in de tweede kolom een foto van de groepjes die samen discussiëren over wat er nodig is om samen veilig op pad te kunnen. Plak in de derde kolom een kopie van de ankerflap waarop het plan staat om veilig op pad te gaan.

Coöperatieve werkvorm

Bij deze activiteit wordt de coöperatieve werkvorm groepspraat 'We maken een plan' ingezet. In groepjes denken de kinderen na over wat er nodig is om veilig een wandeling in de buurt van de school te kunnen maken met de klas.

Ouderbetrokkenheid

Heb je extra begeleiders of meer fluoehesjes nodig om veilig op pad te gaan door de buurt? Schakel de ouders hiervoor in (zie ouderbrief). Maak een kopie van de gemaakte flap en geef die mee naar huis. Stop er een begeleidend briefje bij.

Verwerking in de bouwhoek

De kinderen bouwen verkeerssituaties in de bouwhoek met blokken, autootjes en papieren weggetjes. Ze denken na hoe ze een verkeerssituatie veilig kunnen maken door een zebraapad of stoplicht toe te voegen.

de voetganger

Veilig op pad

Voorbereiding Deze activiteit vindt gedeeltelijk buiten plaats. Zoek een veilige route waarop toch een aantal interessante verkeerssituaties te zien zijn, zoals een zebrapad, een kruispunt, een verkeerslicht, een rustig pleintje, een veilige speelplek ... Zorg dat je voldoende fluohesjes hebt. Zorg voor een tablet (of fotocamera) waarmee je tijdens de wandeling foto's kan nemen. Print het kopieerblad 'Picto's Pas op! en Top!' een aantal keer.

Introductie Toon de flap: *Jullie hebben een heel mooi plan bedacht om veilig op stap te gaan in onze buurt. Neem ook de picto's 'Pas op!' en 'Top!' erbij. Deze picto's nemen we mee op onze wandeling. Als je iets ziet dat veilig is, dan maken we er een foto van met het pictogram 'Top!'. Zie je iets waarvoor we moeten oppassen, dan maken we een foto met het pictogram 'Pas op!'.*

Vraag je vervolgens hardop af wat jullie onderweg kunnen tegenkomen. Zet de coöperatieve werkvorm groepspraat 'Sta op als ...' in en laat de woordkaart 'het verkeersbord' zien. *Sta op als je denkt dat we een verkeersbord zullen tegenkomen. Doe hetzelfde met 'de voetganger', 'het fluohesje', 'het verkeerslicht' en 'het voertuig'. We moeten onze ogen goed openhouden onderweg. In het verkeer is er vaak veel tegelijk te zien. In de buurt van een zebrapad zie je bijvoorbeeld ook vaak een verkeersbord, voetgangers met een fluohesje, voertuigen en een verkeerslicht.*

Lees tot slot samen op de flap de afspraken die al gemaakt zijn en vul deze eventueel aan. Geef een aantal kinderen die niet snel afgeleid raken een van de pictogrammen 'Pas op!' of 'Top!'.

Weet jij nog een afspraak die we hebben opgeschreven? Waarom is dat belangrijk?

Kern Neem de woordkaarten mee. Begin de route met de kinderen en de begeleiders. Gebruik een tablet om foto's te nemen van voorwerpen zoals verkeersborden of van veilige of onveilige situaties. *Kijk eens goed rond. Zie je iets dat veilig of juist onveilig is? Dan maken we daar een foto van met de picto's 'Pas op!' of 'Top!'.* Of geef een hint om de kinderen gericht te laten kijken: *Als ik deze weg wil oversteken, waar kan ik dat dan het best doen? Wat is veilig?* Geef bij het oversteken het goede voorbeeld en betrek de kinderen actief bij de keuzes die je maakt. *Stop aan de stoeprand, kijk vaak naar links en rechts, stap door en treuzel niet. Of bij het oversteken bij een zebrapad en/of verkeerslicht: Steek over bij een zebrapad, stop aan de stoeprand, maak je groot, maak contact met de bestuurders van voertuigen die eraan komen, zwaai naar hen en wacht even af of ze ook echt voor je stoppen.* Zet de woordkaarten en plaatjes in wanneer je iets tegenkomt dat niet meteen door de kinderen wordt opgemerkt. Sta ook stil bij veilige speelplekken in de buurt en maak hier foto's van. *Is dit een veilige plek om te spelen? Waarom wel/niet?*

Afsluiting Wat hebben jullie veel ontdekt over het verkeer in onze buurt?

Neem de pictogrammen en de tablet erbij. Bekijk de foto's. *Waarom is het hier onveilig? Kan jij een oplossing bedenken: hoe zou jij ervoor zorgen dat het veilig wordt?*

Sta wat langer stil bij de veilige speelplekken die ze in de buurt ontdekten. Stel voor om deze foto's naar oma, Pompom en Loeloe te sturen. Ze vinden het vast fijn om deze veilige speelplekken te bezoeken met hun bakfiets.

Heb jij al eens gespeeld op deze plek? Waarom is dit een veilige plek om te spelen?

MATERIAAL

- flap uit activiteit 'Is dit wel veilig?'
- fluohesjes (1 voor elk kind)
- tablet (of fotocamera)
- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
- Picto's Pas op! en Top!

WOORDENSCHAT

4j

opletten

rustig - druk

4j

5j

oversteken

het zebrapad

4j

5j

onderweg

veilig - onveilig

het verkeer

5j

het verkeersbord

het fluohesje

het verkeerslicht

het voertuig

de voetganger

DOELEN

WO

- oriëntatie op jezelf en de wereld ► burgerschapsvorming ► verkeer
- stapt veilig in groep op het voetpad (houdt afstand, bewaart tempo, blijft aan de huizenkant, speelt niet).

WO

- oriëntatie op jezelf en de wereld ► burgerschapsvorming ► verkeer
- steekt met een begeleider over op een zebepad (met verkeerslichten).

WO

- oriëntatie op jezelf en de wereld ► burgerschapsvorming ► verkeer
- verwoordt waarom een plek veilig is om te spelen en waarom niet.

DIFFERENTIATIE

AN

Zorg dat deze kinderen in de buurt van jezelf of van een begeleider lopen. Verwoord zoveel mogelijk wat je ziet en wijs dingen aan. Ondersteun met woordkaarten of met foto's die gemaakt zijn tijdens de kleine kring voorafgaand aan de wandeling. Ondersteun eventueel met de eerder gemaakte en besproken foto's.

► 4j 5j

Stel vragen over wat er te zien is op de route: *Zie je die twee verkeersborden? Hebben ze dezelfde vorm? Welke kleuren zie je? Wat zou dit bord betekenen, denk je? Waarom denk je dat?*

► 4j 5j

Kijk samen met de kinderen nog eens naar het plan dat jullie maakten tijdens de afsluiting van de activiteit 'Is dit wel veilig?'. Check met de kinderen of alles in orde is om te vertrekken. Tel bijvoorbeeld met hen of er voor elk kind al een fluohesje aanwezig is en of er voldoende begeleiders zijn. Laat ze nadenken over afspraken die met de groep gemaakt moeten worden, over hoe ze zich moeten gedragen op straat en laat ze dat tekenen. Tijdens de introductie kan je enkele leerlingen vragen hun tekeningen toe te lichten en zo de afspraken maken met de groep.

Tips en verdieping

Kleine kring

Maak voorafgaand aan de wandeling foto's in de buurt van wat er te zien zal zijn. Bespreek deze foto's vooraf in een kleine kring met AN-kinderen. Vraag aan een kind om de foto's te sorteren: plekken waar hij al eens geweest is en plekken waar hij nog niet geweest is. Vraag aan een ander kind of dat voor hem/haar hetzelfde is.

Bespreek wat er op de foto's te zien is en wijs aan wat je benoemt. Leg verbanden tussen woordkaarten en wat er op de foto's te zien is. Neem de foto's mee tijdens de wandeling om zo 'nieuwe' situaties al meer bekend te maken.

Kansen voor wetenschap en techniek

Ga verder met de ankerflap die gemaakt is tijdens de activiteit 'Op weg naar school'. Schrijf in de eerste kolom de vraag: 'Waar kan je veilig lopen en spelen in onze buurt?' Plak in de tweede kolom uitgeprinte foto's van de wandeling en classificeer ze samen met de pictogrammen 'Pas op!' of 'Top!'. In de derde kolom kan je foto's van veilige speelplekken in de buurt uitlichten. Hier kan je veilig spelen!

Kansen voor wereldoriëntatie

In het lespakket 'Voetgangersbrevet Brons' van de VSV staan tips en spelletjes die helpen om de vaardigheden te ontwikkelen die horen bij het stappen. Het pakket is ontwik-

keld voor kinderen van de derde kleuterklas met als einddoel kinderen de nodige kennis, vaardigheden en attitudes bij te brengen die ze nodig hebben om veilig als voetganger deel te nemen aan het verkeer.

Aan het einde van deze lessen leggen ze een parcours af en verdienen de kinderen het Voetgangersbrevet Brons. Het lespakket kan ingezet worden als verdieping na deze activiteit, maar je kan ook oefeningen uit het pakket inzetten als voorbereiding voor de wandeling van deze activiteit. De handleiding en brevetten kan je gratis bestellen op www.verkeeropschool.be.

Ouderbetrokkenheid

Geef de pictogrammen 'Pas op!' of 'Top!' mee naar huis en vraag ouders om rondom hun eigen huis samen met hun kind op zoek te gaan naar veilige en onveilige situaties. Vraag ze om foto's te mailen van de ontdekkingen en vraag het kind om in de klas een toelichting te geven bij zijn foto's. De foto's van veilige speelplekken in buurt van school kan je ook mee naar huis geven om de kinderen en hun ouders te stimuleren om deze te bezoeken.

Verwerking op de schatkisttafel

Print de foto's die onderweg gemaakt zijn. Gebruik ze om het spel 'Top!' of 'Pas op!' nog eens te spelen op de schatkisttafel.

Eerst oefenen ...

Voorbereiding Zorg ervoor dat elk kind een (loop)fiets heeft. Zet voor het eerste spel de kegels klaar. Verzamel de ballen in een mand en zet ze bij de kegels. Leg voor het tweede spel de hoepels verspreid over het speelvak. Kopieer de buitenopstelling op A3-formaat.

MATERIAAL

- ballen van verschillende groottes (tennis-, basket-, pingpong-, voetballen ...)
- (loop)fiets voor elk kind
- hoepels (1 minder dan er kinderen zijn)
- 9 kegels
- 2, 3, 4, 9
- Buitenopstelling

WOORDENSCHAT

de fiets
opletten

oversteken

veilig - onveilig
vertrekken

op/afstappen
de voetganger

Introductie Oma heeft jou een mail gestuurd. Vertel: *Oma heeft de foto's van de veilige speelplekken ontvangen en is er heel blij mee. Pompom en Loeloe willen er graag gaan spelen. Alleen, ze willen niet met de bakfiets, neen, ze willen er op hun eigen fiets naartoe! Oma vindt dat Pompom en Loeloe dan eerst moeten oefenen. Het is echt niet zo makkelijk om veilig op pad te gaan in het verkeer. Dat konden jullie ook merken tijdens de wandeling: er was zoveel om naar te kijken en aan te denken, toch? Daarom heeft oma twee leuke spelletjes bedacht voor Loeloe en Pompom, zodat ze kunnen oefenen. Ze heeft er een foto van genomen zodat ook wij kunnen oefenen!* Toon de buitenopstelling.

Wat oefen je bij dit spelletje, denk je? Oversteken of fietsen? Waarom denk je dat?

Waar moet je aan denken bij het oversteken/fietsen?

Kern Ga samen naar de speelplekken. *Ik heb mijn best gedaan om alles klaar te leggen zoals oma het heeft uitgelegd. Waar zouden we kunnen oefenen met oversteken?* Wijs vervolgens de plek met de kegels aan: *Ja, dit is het spelletje waar je oefent met oversteken.* Vraag enkele kinderen om te demonstreren. Vraag telkens een kind om plaats te nemen aan de buitenkant van een kegel. Geef elk zittend duo een bal. *Rol maar met de bal naar elkaar.* De overige kinderen staan op één rij achter elkaar. *Jij staat als eerste in de rij. Jij begint! Kijk goed naar de eerste rollende bal. Stap naar de eerste kegel in het midden als je denkt dat het veilig is, dus als de bal niet in de buurt is. Ga zo verder tot je aan de laatste kegel bent. Sluit dan achteraan in de rij aan. Ja, nu is het jouw beurt.* Wissel de ballen en groepen ook eens om.

Leg het tweede spel uit. *Neem allemaal je fiets. Rijden maar! Hoor je me fluiten? Dan stap je van je fiets en leg je hem voorzichtig op de grond. Ga dan zo snel mogelijk in een hoepel zitten. Is er geen hoepel meer vrij? Dan kom je bij me zitten.*

Haal een hoepel weg en speel het spel opnieuw tot er maar één kind overblijft.

Afsluiting *Wat hebben jullie goed geoefend met oversteken en fietsen. Ik laat dat oma zeker weten. Wat zal ze trots op jullie zijn!*

Wat vond je het meest lastig om te doen?

Waar ben je het meest trots op dat gelukt is?

DOELEN

M

- grove motoriek ► rijden
- bewaart het evenwicht op een fiets naar keuze (loopfiets of fiets met trappers).

M

- basiskwaliteiten ► dynamiek van bewegen
- remt een beweging af.

M

- grove motoriek ► rijden
- stapt op en af aan beide zijden van een fiets.

DIFFERENTIATIE

► 4j

Oefen het opstappen en afstappen van de fiets expliciet een aantal keren.

► 4j

► 5j

Stap de eerste keer mee naar de kegels, zodat het kind zeker weet wat het moet doen.

► 4j

► 5j

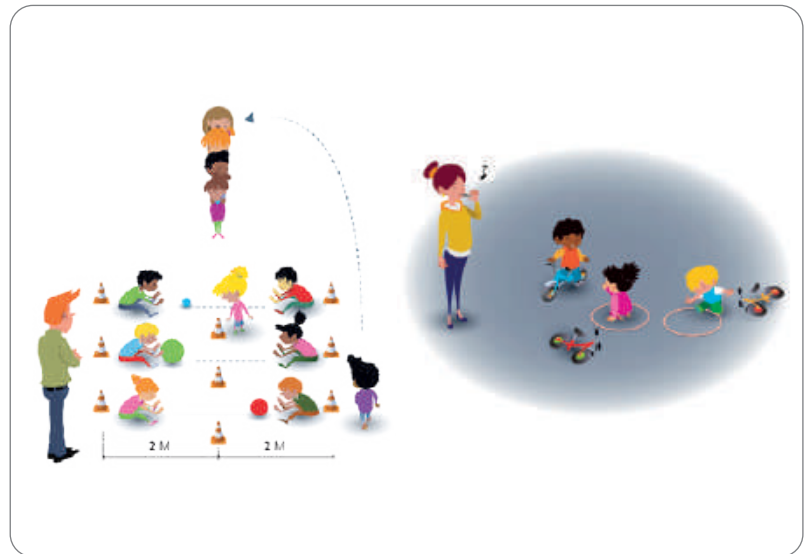
Stimuleer de kinderen om hardop te vertellen wat ze doen bij het oversteken. Wanneer een ander kind iets vergeet, stimuleer je het door op een opbouwende manier een hint te geven.

► 5j

Stimuleer de kinderen om te kiezen voor een fiets met trappers in plaats van een loopfiets.

Buitenopstelling

Tips en verdieping

Kansen voor motoriek en wereldoriëntatie

In het lespakket 'Loopfietsbrevet' van de VSV staan allerlei tips en spelletjes die helpen om de fietsvaardigheden van kleuters verder te ontwikkelen. Aan het einde van deze lessen leggen de kinderen een parcours af met de loopfiets en behalen ze een Loopfietsbrevet.

Vraag het Loopfietsbrevet gratis aan op www.verkeerschool.be/projecten/loopfietsbrevet. Je kan de kinderen laten weten dat oma erg trots op hen is en dat ze allemaal dit brevet verdienen!

Ouderbetrokkenheid

Vraag hulp aan enkele ouders om je te ondersteunen bij deze activiteit. (zie ouderbrief)

Talensensibilisering

Bij het overhandigen van het Loopfietsbrevet gebruik je het woord 'proficiat'. Hoe klinkt dat in andere talen? Gebruiken ze daar ook het woord 'proficiat' of een ander woord? Stimuleer de kinderen om goed te luisteren naar hoe je het woord zegt. *Klinkt het plechtig? Heb je het al eens gehoord in het Engels? Congratulations! Ja, dat klinkt ook plechtig. Zelfs als ik geen Engels spreek, begrijp ik dat je me iets wil wensen. Hoe zeg jij proficiat?*

Pas op, hier ben ik!

ATELIER

DOEL

- KV** ► beeldelement vorm
► maakt een verkeersbord in de vorm van een driehoek.

MATERIAAL

- rode stroken karton • wit papier • stiften of kleurpotloden • lijm • schaar • zwarte stift • sluitspelden • kabelbinders
- 2, 5, 6, 9
- Een bord van Pompom

WOORDENSCHAT

	4j	de driehoek	oplettten
	4j	veilig 	het verkeer
	5j		
	5j	het verkeersbord 	de voetganger

Voorbereiding Leg het kopieerblad 'Een bord van Pompom' klaar. Deze hoek sluit aan bij de activiteit 'BAM BAM botsinkje'.

Spel in de hoek Toon het bord van Pompom en bespreek de vorm en de kleur van de rand. Dit is een 'Pas op!'-bord. *Een bord in de vorm van een driehoek met een rode rand zegt dat je moet oppassen. In het midden van het bord kan je zien waarvoor je moet oppassen. Wij moeten opletten in het verkeer, maar anderen moeten ook goed op ons letten.* Praat over wat je al doet om zichtbaar te zijn in het verkeer. *Dat kan ook met een 'Pas op!'-bord. Je kan het bord vastmaken aan je fluohesje of aan je fiets.* De kinderen maken een driehoek door drie rode stroken karton op een wit vel te plakken. Ze tekenen zichzelf in het witte vlak. Schrijf 'Pas op, hier ben ik!' in de driehoek. Maak het bord vast op de rug van hun fluohesje of aan hun (loop)fiets.

Spelbegeleiding

Intensivering Teken de vorm van een driehoek op wit papier en zorg voor stroken van een juiste maat. De kinderen experimenteren met de drie stroken voordat ze deze vastplakken. Begeleid de kinderen bij het tekenen van een mensfiguur. Plak eventueel een rondje als basis voor het hoofd. Sta stil bij de verschillende onderdelen van het lichaam en stel vragen die stimuleren om meer details te tekenen.

Uitdaging Laat de kinderen de stroken zelf op maat knippen. Ze meten zelf wat er nodig is en passen de lengte van de stroken aan. Daag ze uit om zichzelf kritisch te bekijken (in een spiegel) en meer details te tekenen zoals vijf vingers, schoenen met veters ...

Een weg op de mat

BOUWHOEK

DOEL

- R** ► meetkunde ► construeren
► maakt een stratenplan door verschillende wegonderdelen op elkaar te laten aansluiten.

MATERIAAL

- speelgoedautootjes en andere speelgoedvoertuigen • speelgoedziekenauto • poppetjes • blokken • papieren zebrapaden • speelgoedverkeerslichten • speelgoedverkeersborden
- 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
- Wegonderdelen (basis)
- Wegonderdelen (verdieping)

WOORDENSCHAT

	4j	de auto	stoppen
	4j	oversteken 	het zebrapad
	4j	veilig 	het verkeer
	5j	het verkeersbord 	het verkeerslicht

Voorbereiding De hoek sluit aan bij de activiteit 'Op weg naar school' en 'Pas op! of Top!'. Print het kopieerblad 'Wegonderdelen (basis)' een aantal keren en knip de onderdelen los. Verzamel een aantal poppetjes, speelgoedautootjes en andere voertuigen. Na de activiteit 'BAM BAM botsinkje' voeg je een speelgoedziekenwagen toe. Verdiep het spel in de hoek na de activiteit 'Is dit wel veilig?' door het kopieerblad 'Wegonderdelen (verdieping)' te printen en stoplichten en zebrapaden aan de hoek toe te voegen.

Spel in de hoek De kinderen construeren een stratenplan door de verschillende wegonderdelen aan elkaar te koppelen. Ze bouwen huisjes van blokken in het stratenplan. Met poppetjes en speelgoedvoertuigen spelen ze verkeerssituaties na.

Spelbegeleiding

Intensivering Laat de kinderen experimenteren met de wegonderdelen. Speel mee met een autootje en rijd een doodlopende weg in. Denk samen na welke wegonderdelen er nodig zijn om dit stuk weer te laten aansluiten bij de rest.

Uitdaging Stimuleer de kinderen om veilige verkeerssituaties te creëren en eventueel zebrapaden en verkeerslichten toe te voegen. Ze rijden met autootjes op de weg en laten poppetjes lopen op de stoep. Stimuleer samenspel tussen een kind dat met een autootje rijdt en een ander kind dat met een poppetje loopt. Het poppetje wacht met oversteken tot de weg veilig is of de auto wacht bij een zebrapad.

Nog een keer kijken

DIGIHOEK

DOEL

- T** ▶ verhaaloriëntatie en verhaalbegrip ▶ verhaaloriëntatie
▶ bekijkt de geanimeerde versie van het ankerverhaal.

MATERIAAL

- filmpje *BAM BAM botsinkje*
- liedje *Dag chauffeur!*
- 2, 3, 4, 9
- *BAM BAM botsinkje*, platen 1-12

WOORDENSCHAT

	4j	botsen	opletten
	4j	het zebepad	oversteken de botsing
	4j	veilig 	het verkeer
	5j	de helm	de voetganger

Voorbereiding Zet de geanimeerde versie van het ankerverhaal klaar en print de platen. Zet het liedje 'Dag chauffeur!' klaar. Deze hoek sluit aan bij de activiteiten 'Op weg naar school', 'BAM BAM botsinkje', 'Is dit wel veilig?' en 'Stappen in de maat'.

Spel in de hoek Na de activiteiten 'BAM BAM botsinkje' en 'Is dit wel veilig?' bekijken de kinderen per twee de geanimeerde versie van het ankerverhaal. Zo doorlopen ze nogmaals de opbouw van het verhaal en herhalen ze de woorden die eerder zijn aangeboden. De kinderen leggen de platen van het ankerverhaal 'BAM BAM botsinkje' in de juiste volgorde tijdens het kijken. Na de activiteit 'Stappen in de maat' kunnen ze ook het liedje nog eens beluisteren. Na de activiteit 'Op weg naar school' verken je samen met de kinderen digitaal de buurt via Google Maps en Street View. Je gaat samen met hen op zoek naar straten, gebouwen of plekken die ze herkennen.

Spelbegeleiding

Intensivering Laat de kinderen de geanimeerde versie van het ankerverhaal eerst een of meerdere keren in zijn geheel bekijken voordat je ze vraagt om de platen op volgorde te leggen terwijl ze naar het verhaal kijken. Laat ze daarna enkele platen uitkiezen waarbij ze iets aan jou of aan elkaar willen vertellen.

Uitdaging Nadat de kinderen het filmpje hebben bekeken en de platen in de juiste volgorde hebben gelegd, vertellen ze elkaar wat er op elke plaat gebeurt. Daag de kinderen uit om met de verhaalplaten het verhaal te vertellen aan een klein groepje. Of maak hier een opname van via tablet of telefoon die andere kinderen kunnen bekijken.

Een kijkje in het verkeer

SCHATKISTTAFEL

DOEL

- T** ▶ woordenschat ▶ uitbreiden van de woordenschat
▶ herkent en gebruikt nieuw geleerde woorden over het onderwerp 'veilig of onveilig'.

MATERIAAL

- 2 hoepels • poppetjes • speelgoedautootjes • foto's van 'Veilig op pad'
- 2, 4, 5, 8, 9
- *Preteachingplaat*
- *Picto's Pas op! en Top!*
- *Foto's Veilig of onveilig?*

WOORDENSCHAT

	4j	gevaarlijk	opletten
	4j	veilig 	het verkeer
	5j	het voertuig 	de voetganger

Voorbereiding Geef na de activiteiten 'Rijden en stappen in het verkeer', 'Pas op! of Top!' en 'Veilig op pad' de materialen en gemaakte foto's een plek op de schatkisttafel.

Spel in de hoek

- Na de preteachingactiviteit gaan de kinderen nogmaals aan de slag met de poppetjes en de speelgoedautootjes.
- Na de activiteit 'Pas op! of Top!' rubriceren de kinderen foto's van veilige en onveilige verkeerssituaties.
- Na de activiteit 'Veilig op pad' gebruiken de kinderen de foto's die gemaakt zijn tijdens de wandeling en rubriceren ze: 'Pas op!' of 'Top!'.

Spelbegeleiding

Intensivering Denk er bewust over na welke kinderen je een activiteit laat uitvoeren die herhaalt wat in de kring aan bod kwam. Verwoord wat er op de foto's te zien is. Stel hulpvragen die de kinderen helpen om de juiste keuzes te maken bij het rubriceren van de foto's.

Uitdaging Plastificeer de foto's en daag de kinderen uit om bij 'onveilige' foto's een oplossing te bedenken en de situatie op de foto met een whiteboardmarker aan te passen.

